

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ

Bugün daha güçlüyüz

Dört yıl önce karşı karşıya kaldığı 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında artan risk algısı sebebiyle zorlu bir döneme giren Türk ekonomisi, hızla uygulamaya alınan finansal önlemler sayesinde şoku kısa sürede atlattı. Ancak daha öncekiler gibi 15 Temmuz hain kalkışmasının da bir ekonomik faturası oldu. Çünkü yükselen Türkiye'yi aşağıya çekmeye çalışan darbecilerin nihai hedefi ülke ekonomisine diz çöktürmektir. Koşan Türkiye'ye çelme takanlar; enerjimizi ve zamanımızı çalsa da ekonomimiz bugün daha güçlü.

Abone Ol [Google News](#)

İbrahim Acar

15 Temmuz 2020, 04:00

Son Güncelleme: 17 Temmuz 2020, 17:00

Yeni Şafak



Fotoğraf: Arşiv



YORUM



PAYLAŞ

Türkiye'nin 2016'da karşı karşıya kaldığı 15 Temmuz hain darbe girişimi, ülke ekonomisinde de olağanüstü bir dönem yaşattı. Artan riskler, ekonomik göstergeleri negatif yönde etkiledi. Türkiye ekonomisi, aradan geçen dört yıllık sürede tortularını hala atamadığımız mali dengesizliklerle karşı karşıya kaldı. Darbeyi püskürtmeye çalıştığımız ilk günlerde mali piyasalarda yaşadıklarımız; daha sonra üretim, istihdam, ihracat, yatırım gibi ekonominin temel dinamiklerinde kalıcı hasarlar bıraktı.

HER DARBENİN BİR FATURASI VARDIR

Darbe ve darbe girişimlerinin; bir ülkenin başına gelebilecek en büyük felaketler olduğunu 15 Temmuz hain kalkışmasından önceki yaşadıklarımız itibariyle iyi bilen bir ülkeyiz. 15 Temmuz öncesi yapılan operasyonlarla ekonomik açıdan Türkiye'ye zarar vermeye çalışan FETÖ şebekesi, 15 Temmuz'da askeri bir darbe ve işgal planı uyguladı. Türk halkının basireti ve vatanseverliği sayesinde bu girişim başarısız oldu ancak sonrasında ekonomik açıdan ablukaya alınmaya çalışılarak yöntem değişikliğine gidildi. Bu darbe girişiminin hedefinde sadece mevcut siyasi istikrar değil, istikrarlı bir şekilde büyüyen Türkiye ekonomisinin de olduğu sonraki gelişmelerden çok net ortaya çıktı. Türkiye'nin ekonomik büyüme performansı, artan refah seviyesi, dış yatırımcılar için cazibe merkezi olmasıyla sürekli yükselen bir grafik çizmesi, birilerini ciddi şekilde rahatsız etmişti.

Darbe girişimi olarak dillendirilse de perde arkasına bıkıldığında bu kalkışmanın bir 'işgal projesi' olduğunu net. Anadolu topraklarını içimizdeki ihanet şebekeleri üzerinden ele geçirmeye çalışanlara fırsat vermedi bu millet. Aynı anlayışla ihanetin ekonomik zararlarını azaltmak için de çalıştık. Ancak yedi düvele karşı direnerek savuşturduğumuz ihanetin bir maliyeti ve ekonomiye faturası vardı. Bunu bugün daha iyi anlıyor ve bu konuda daha net hükümlere varabiliyoruz.

EKONOMİ CEPHESİNDEKİ BÜYÜK MÜCADELE

Türkiye'yi işgal etmek isteyenlerin elinde şüphesiz ki sadece tank, top, uçak ve helikopter yoktu. İşgalin en önemli boyutu belki de nihai hedefi ekonomik olanıydı. On yıllarca Türkiye'nin kaynaklarını faizle sömürenlerin amacını tam da burada iyi anlamak lazım. 90'lı yıllarda merkezi hükümet bütçesinin yüzde 105'ini faizle aşırın sistemi unutmadık. Gezi olayları öncesinde faizler yüzde 4,6'ye indiğinde nasıl çılgına döndüklerini gördük. Dört yıl önce karşı karşıya kaldığımız ihanetin en önemli amaçlarından birinin de yüzde 8,4'e kadar gerilemiş faiz oranlarını zıplatmak olduğunu da biliyoruz. Yüzde 11-12 bandında hareket eden faiz oranlarının Türkiye'ye maliyeti büyük. Özet formülü şöyle: Bir puanlık faiz artışının Türkiye ekonomisine yıllık maliyeti 5 milyar dolar.

Anadolu insanını emeğini çalanlar; boğazın sırtlarında purolarını yakıp kadehlerini tokuştururken kurdukları menfaat çarklarının duracağını anladıklarında fitne ateşini yakmakta gecikmiyorlar. Geriye dönüp baktığımızda bunun 'iki kere iki dört' derecesinde değişmeyen bir işgalci taktiği olduğunu anlamakta zorlanmıyoruz.

KOŞARKEN ÇELME YEDİK

Milletin feraseti ve inancı ile üstesinden geldiğimiz işgal hareketinin maddi boyutu sadece mali piyasalardaki kayıplarla sınırlı değil tabi ki... 3 bin dolarlık milli geliri 10 bin dolara çıkarın ve dünyanın 16'ncı büyük ekonomisi olan Türkiye; 2023 hedeflerine doğru koştuğu bir anda büyük bir çelme yedi. Çok kapsamlı bir teşvik ve yatırım seferberliğini başlatmaya hazırlanan Türkiye;

16 Temmuz sabahında büyük bir işgali önledi. Önemli ekonomik kayıpları olan bir ülke olarak yoluna devam etmek zorunda kaldı Türkiye. Geleceğimize kast etmek isteyenler emeğimize göz dikmişti çünkü. Enerjimizi ve zamanımızı çaldılar. Bizi üçüncü dünya ülkelerinin listesine yazmak isteyenler; amaçlarına tam olarak ulaşmasalar da büyüme hızımızı frenlediler maalesef. Önemli rakamlarla yatırımcı çektiğimiz bir dönemde, bizi kanatlandıracak rüzgarın yönü tersine çevrilmeye çalışıldı.

BİR YILLIK KAYIP 50 MİLYAR DOLAR

Art niyetli derecelendirme kuruluşlarının darbecileri desteklercesine Türkiye'yi kötü gösterme çabası sonucunda doğrudan yabancı sermaye girişi azaldı. Sıcak para akımları da geçmiş yıllara oranla azalarak çok düşük seviyede kaldı. Vatandaşlarda ve kurumlarda güvensizlikten kaynaklanan önemli bir döviz talebi oluştu. Dünyanın önemli ekonomileri arasında yer alan Türkiye, küresel boyuttaki stratejik önemi ve cazibe merkezlerinden biri olması sebebiyle dış etkenlerden ister istemez etkilenmektedir. Dolayısıyla, bu süreçte Türkiye ekonomisinde yaşananlara, darbe girişimi sonrası gelişen diğer olaylar etrafında da bakmak gerekir. Darbe girişiminin ekonomiye etkileri alınan kararlarla zayıflatılmaya çalışılsa da Türkiye'nin darbeden sonraki ilk bir yılda yaklaşık 50 milyar dolara yakın bir kayıp yaşadığı biliniyor.

İhracatçımız pazar kaybetme tehlikesi yaşadı. Hükümetin ve iş dünyasının yurt dışında yürüttüğü imaj düzeltme çabaları aylar sürdü. Bunu çok önemsiyorum. Çünkü yurtdışından siparişler iptal oldu. Alım grupları gelmemeye başladı. Sokaklarında tankların olduğu, Meclisinin bombalandığı bir ülkeye kim gelir? Türkiye için önemli bir kırılma noktası olan bu konuda gerçekten büyük emekler verildi. İhracat kanalları açık tutuldu. Aslında Türkiye'de ekonominin çarkları hiç durmadı. Ürettiğimizi pazarlama ve satma noktasında önemli bir iş başarıldı.

ANCAK TÜRKİYE'Yİ DURDURAMADILAR

Bugünkü tablo bir bakalım. Türkiye ekonomik olarak ayakta kalmayı başardı. Borsa İstanbul, 15 Temmuz ihanetinden bir yıl sonra tarihinde ilk kez 100 bin puan sınırını aştı. Bu yılın başında ise 122 bine kadar yükseldi. Ekonomimiz büyümeye devam etti. Mega proje yatırımları sürüyor. İstanbul Havalimanı'nı gibi bir dünya devini hizmete aldık. Yediğimiz çelmeyle tökezledik. Ancak kısa sürede toparlandık ve bugün daha güçlüyüz. Türkiye yeniden yükselişte.

15 TEMMUZ 2016 ÖNCESİ TÜRKİYE EKONOMİSİ

Hain kalkışmanın öncesine bir göz atalım. 2016'nın ilk yarısında Türkiye yüzde 4,5 büyüdü. Borsa adeta ralli yaparak 83 bine dayanmıştı. İşgal girişiminin ardından 11 bin puan gerileyerek 71 bine kadar düşen Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin piyasa değeri 1 haftada 78 milyar lira eridi. 15 Temmuz öncesinde, 2016 yılının ilk altı ayı büyüme oranı % 5 civarındaydı. Enflasyon % 7,6, işsizlik % 10,2, Dolar/TL kuru 2,87 ve iki yıllık gösterge faizi ise % 8,7'deydi. Türkiye'nin bütçe açığının GSYH oranı %1'in altında, AB Tanımlı Genel Yönetim

Borç Stokunun GSYH'ye oranı %27,1, cari açığın GSYH oranı %3,5 gibi düşük seviyelerdeydi. Bu tabloya sahip Türkiye ekonomisi, darbe girişimi sonrası bir anda artan risk algısıyla zorlu bir döneme girdi.

ÜÇ SİLAHŞÖRLER KÖTÜLEME YARIŞINDAYDI

Derecelendirme kuruluşlarının not düşürerek Türkiye'yi 'kötü' olarak raporlamaları da cabası. Bu cephedeki ablukayı sadece bir örnekle özetleyeyim. Darbe girişiminden yaklaşık iki ay sonra Moody's yaptığı değerlendirmede; Türkiye ekonomisinin darbenin şokunu tamamen emdiğini belirtti. Ancak bu değerlendirmeden sadece üç gün sonra aynı kuruluş; Türkiye'nin kredi notunu "yatırım yapılamaz" seviyesine düşürdü. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları Standard & Poor's, Moody's ve Fitch'in kalkışmanın hemen ardından not indirimine gitmeleri ve Türkiye'nin yabancı yatırımcının gözünde daha da riskli bir ülke haline getirme çabaları idi.



PAYLAŞ

#15 Temmuz

#Darbe

#FETÖ

#Ekonomi

ÖNERİLEN VİDEO

GÜNDEM E-POSTA ABONELİĞİ



'Kıyamet Sığınağı'

Olağanüstü haller için yapıldı: Görenler şaşkına döndü.



'Büyük bir utanç'

Almanya'nın Ukrayna'ya göndereceği füzeler 35 yıllık çıktı.



15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR



Apple



Android



Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler



Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss



Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamli, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

